

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hétre 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6 soros kis betűk egy sorra 20 fillér
minden következőnél 16 fillér

Nyitászor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyetem
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 151

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, december 29

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolók: A trónörökös Aradmegyében.
- Csend a politikában.
- A Balkán-bonyodalom.
- A Weltzer-milliók.
- Ügyvéd — diploma nélkül.
- Függetlenség hang a politika aktuális kérdéseiről.
- A klienázeseres rablógyilkos fia.
- Meglopott aradmegyei szolgabíró.
- A trónörökös Kisjenőn.
- Titokzatos öngyilkosság az aradi csendőriaktanyában
- Gyermekszanatorium Kevermesen.
- Családirtó calligész.
- Perlekedő magnások.
- Gyilkos földregés.
- Schönberger báróné a kártyasztáznál.
- Tárca: A zsinór. Irta: Kóbor Tamás.

A trónörökös Aradmegyében.

Arad, december 28

Az ágyai, meg a bánkúti erdők vadainak az a kitüntető sors jut osztályrészül, hogy néhány napon át Ausztria, Magyarország és az annektált részek jövő uralkodójának golyója által terítettethetnek le. Sajnos, az állatok, műveltségi állapotuk hiányos volta miatt aligha fogják tudni értékelni ezt a boldog véletlent, s így büszkék se lehetnek arra, hogy a trónörökös előbb érdeklődik jövő országának rókái és fécánjai, mint annak társadalmá és népe iránt. Ferenc Ferdinánd eddig csak két minőségben járt Magyarországon: mint katoná és mint vadász. Mint katonát egészen lefoglalja a

harcjáték, mint vadásznak még van némi alkalmá az országbeliekkel érintkezni. Vadászott Ecskán, gróf Harnoncourt-nál, vadászott Pusztaszeren, gróf Pallavicini-nél és ez idő szerint rokonánál, József főhercegnél, Kisjenő körül. A jövő uralkodó alattvalók közül elsőnek a gazdag vadászterületek tulajdonosait tüntette ki rokonszenvével. Pusztaszeren, az első magyar uralkodó család bölcsőjénél a leendő magyar uralkodó nem talál egyebet, mint hajtszár kergetett vadakat. A vadászat után vidám lakoma — és a trónörökös újra elutazik a Jagdrevier-ből.

Olyan nagy ur, mint egy királyi herceg, bizonyára maga szabhatja meg a tennivalóit; jött vadászhatik, ahol neki tetszik s ahol neki erre alkalmat terítnek; tőle függ, hogy ezt vagy azt a látogatását milyen célokra, kedvtelésre, szórakozásra használja fel. De ha ez a királyi herceg véletlenül trónörökös, azt a jövő uralkodó már egyébre is kötelezi. Az isteni akaratától függ, hogy Ferenc Ferdinánd rövidbe, vagy hosszabb idő múlva kerül a trónra. Lehet, hogy csak esztendő múlva, de a végzet esetleg úgy rendelheti, hogy sokkal hamarabb. Lehet-e, hogy azok, akik egykor szívéhez forrott alattvalói lesznek, akiknek java, érdeke a palástjához nehezdedő gondok lesznek, — azok ma egészen közömbösek, idegenek, semmik legyenek előtte? Lehetséges az, hogy az uralkodói érzéseket, a léleknek ezt a nagy hullámzását, egyetlen egy nap: a koronázás napja idézi elő, s addig az uralkodókul kiszemelt egyéneknek

ezen érzésekről tudni se szabad, s ha tudnak, azokat el kell rejtegetni?

Bizonyítvánnyal az osztrák magyar monarchiának speciálitása ez, mint annyi sok furcsasága ennek a sajátos ikerállamnak. Másutt nincs így. S az összehasonlításban nem gondolunk Szerbiára, ahol a trónörökös annyira részt kér a kormányzásból, hogy azzal veszedelembé kergeti az apját és az országot. Ez már a másik véglet, — amelyre senki se áhít. De Németországban, Angliában, Romániában a trónörökös együtt él a nemzettel és az uralkodó szinte megfelel vele a reprezentálást, sőt a kormányzás dolgait. A mi trónörökösünk, úgy irogatják, az uralkodás bizonyos részében már szerepet kapott. Részt vesz katonai tanácskozásokon, eőt egy-két miniszterrel, kritikusabb időkben, referáltat magának politikai dolgokról. De arra még nem látta elérkezettnek az időt, hogy a nemzettel — jó lesz megjegyezni: a magyar nemzettel — való érintkezés kapcsait keresse. És nem is igyekszik enyhíteni azt a bántó érzést, amely mindig kiujul, valahányszor a trónörökös csak a legzártabb körű szórakozások, vagy a katonai hivatás kedvéért lép a magyar földre, — s egyéb azután ezen a földön nem érdeklí.

Pedig olyan derék, dinasztikus érzésekre született faj a magyar, hogy kár elbanyagolni. A trónörökös kisjenői látogatásáól nem várjuk, hogy alkalmat adjon rangjának, jövő szereplésének ünneplésére, megbecsülésére; azt senki se remélné, hogy az alkalmat a legközelebb

A zsinór.

Irta: Kóbor Tamás.*

A cselédzobába nem is olyan barátságos és szomorú, különösen ha papa színháza megy a rostitásával Erna ilyenkor az ágy szélére ül, merő sötétben bezzárat a Julcsa cseléddel, aki a konyhában ragozgatja az edényeket, majd a kis lámpát átvéseli a cselédzobába s úgy ülnek egymással szemben, a kisasszony két könyvét az asztalra támasztva, a cseléd komoly, részvetlen arccal és gépies szorgalommal harisnyát stoppol.

Erna: Meglássá, Julcsa, már nem tart sokáig.

Julcsa: Hát én a kisasszonynak volnék, már reggen megszóltam volna és beálltam volna igazi cselédnek. Hát hiszen most is így élek!

Erna: Oh, ha lehetne, megtenném!

Julcsa: Épp úgy dolgozik, mint a szobalány, a konyhában eszik, a cselédágyon hál, nyáron mesillab jár, épen csak bört nem kap, nem pofozgatják és szerető nem tarthat.

Erna: Jaj, Julcsám, ha nagykorú volnék, nem is maradnék itt. De apa betegyere né nélkül nem adnak könyvet és könyv nélkül nem fogad föl senki.

Julcsa: Elég lelketlenség a nagyságos urtól, hogy ennyire enged a csúllent a kisass-

zonyt. Mintha bicsny nem volna elegendő hely odabent.

Erna (szomorúan): Az én édes kicsi ágyacskám... a padlásra rakták. Még egyszer bele fogok feködni és aztán...

Julcsa: Mikor?

Erna: Talán még ma.

Julcsa: Sötét éjszaka? A padláson?

Erna: Mondja csak, édes Julcsa, hlez maga a kísértetekben?

Julcsa: Nem én!

Erna: Hát föl menne éjszaka a padlásra?

Julcsa: Nem én.

Erna: Hát mitől félne?

Julcsa: Csak úgy, mégis félnék.

Erna: Látja, pedig én föl fogok menni éjszaka a padlásra, egészen egyedül és nem fogok félni és belefekszem az én régi ágyacskámba és akkor aztán minden másképp lesz.

Julcsa: Tán javasasszony tanácsolt a kisasszonynak?

Erna (trokzatosan mosolyogva): Magam eszeltem ki. És apa asztán meg fog csokolni és a felesége nagyon meg fogja banni, amit ellenem vétett. Hiszen olyan kicsire összehusztam magamat, úgy sem álltam soha az ujjába (keservesen sír), hát miért bánt velem így?

Julcsa: Már ilyen a mostoha. De megveri az is én!

Erna: Akkor asztán hizelegni is fog nekem, papa meg fog dícsérni és sírva csokolni fog. O, meglásd Julcsa, nekem még nagyon jó dolgom lesz.

Julcsa: Adja Isten, kisasszony, de most menjen teríteni, mert nemzokára itt lesz a nagysága és jaj a kisasszonynak, ha nincs minden rendben.

Erna: Megyek, Julcsa és meglássá, minden rendben lesz, minhelyst lekerülök a padlásról.

II.

A kis leány még javában terített, mikor kint durván megszólalt a csengő. Ijedtében egy kis tányért el is ojtott. Darabokra tört. Nagy fejvertetten iparkodott a cserepeket összeszedni, de már késő volt. A mostoha, drága söid színházi kabátban, sühogó fehér selyemben megállt az ebédlő ajtajában. Szép piros srca eliorsult a gyűlöletből s mikor a megdermedt kis lányt a cserepekkal kezében látta, rárontott és belemarkolt a hajába:

— Megint kárt csináltál? Hol jár az eszed, te haszontalan? Hát még azt sem tudod rendben megcsinálni, amibea az utolsó parasz lány is ért? Mi lesz belőled? Mit csináljak még veled, te haszontalan teremtés?

Minden szót egy rántás kísér a kis lány haján. Az térdre bukik, úgy tűri, szó és sírás nélkül, a bánatmal. Ezzel dűbi l maga ellen a mostohát. Tan ha sírna, ha könyörögne, nem gyűlölné annyira. De ez a néma tőrés egy a kisagadással. Nem ismeri el jussát a házhoz, csak idegennek, ellenséges hódítónak látja, aki elapozhatja, de jogot nem szerez rajta.

Az apa, kicsi, szőke ember, erősen kopaszodva, egy pillanatra fölbukkant az asz-

* A kiváló írónak „A munka” címmel most megjelent kötetéből.

eső nagy magyar város meglátogatására használja fel. Csak valamiben látnók, ha csak csekély jelét is, hogy a trónörökös Kisjennőn egyéb óhajt lenni, egyébnek akarja magát tekinteni, mint egy előkelő vadásznak, a kit Magyarországon, Kisjennőn csak a vadak érdekelnek. De hát egyéb közönséget a trónörökös nem keres és nem mutat. Vajjon, ha egykor, trónbeszédeinek idején erre visszaemlékezünk, komolyan vehetjük e a „benső szeretetet és jóindulatot”, a mellyel „hű magyarjához” szólani fog?

Csend a politikában.

Bankkérdés. — Tengerészetiügyi minisztérium terve.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28.

A két ünnep, karácsony és újév között a politika világát események nem zavarták. A pénteki nap lesz a „nagy nap” amikor Wekerle miniszterelnök Bizony Akos üdvözlő szavaira adandó válaszában hivatalosan is be fogja jelenteni a pártok fuzióját.

A mai nap története inkább szóbeszédekből áll. Egyik beavatott politikus ezt mondja, a másik amazt s esemény hiányában ez is valami.

Ma érkezett híreink ezek:

A bankközösség meghosszabbítása.

Budapestről jelentik: A „Magyarország” ma esti számában írja: A közös bank a napokban fogja egy megbízottja által átnyújtani mindkét miniszterelnöknek a bank ajánlatát. Az írásbeli előterjesztést Pranger főtitkár szerkesztette és Bilinszky bankkormányzó már át is revidiálta. Az ajánlat részletes proposíciókat nem tartalmaz, csupán a közösség meghosszabbítására nézve terjeszt elő kérelmet. Az előterjesztés alapján a magyar kormány minden valószínűség szerint szóbeli tárgyalásokat

fog a bankkal kezdeni és a bankszétválasztás módzataira és a magyar jegybankkal kötendő egyezményre nézve is meg fogja hallgatni a bank álláspontját.

Újabb közös minisztérium.

Bécsből jelentik: Beavatott politikusok már napok óta tudják, Bécsben pedig már hetek óta beszélnek, hogy az osztrák kormány újév után elhagyja a helyét. Az új kormány elnöke szintén Bienerth báró lenne, akinek politikai magatartásával úgy az udvar, mint az osztrák politikai körök meg vannak elégedve. A kormány egyébként sem politikai okból távozik. A cél az, hogy a szintelen hivatalnok-kormányt parlamenti minisztérium váltsa fel. A kabinetben állítólag a Reichsratban képviselt és a többséget alkotó pártok mind-egyikének egy-egy tagja foglalna helyet.

A másik hír, amely nem most kísért először, a tengerészetiügyi minisztérium felállításának a terve. Ez a terv tudvalevőleg már régebben felmerült és azt célozza, hogy a tengerészetiügy részére külön, közös minisztériumot szervezzenek, amely egyúttal a katonai léghajózs ügyeit is intézné. Az osztrák kormány, hír szerint, meg is indította ebben az ügyben a tárgyalásokat a magyar kormányval, amely azonban nem mutatott hajlandóságot a javaslat elfogadására. Egy közös minisztérium felállításához azonban a magyar parlament jóváhagyására is szükség van. A kormány pedig ezt a kérdést most nem akarja a parlament elé terjeszteni, amikor folyton erősödik az az áramlat, amelyik elsősorban a bank, később azonban fokozatosan az összes közös ügyek különválasztását sürgeti. Beszélnek, hogy Wekerle legutolsó kihallgatásakor megmagyarázta a királynak, hogy nem volna tanácsos egy újabb közös intézmény felállításának tervét a magyar parlament elé terjeszteni és így a terv — legalább egyelőre — csak terv marad.

A Balkán-bonyodalom.

Pallavicini örgróf nyilatkozata. — A szerb király civillistája. — Véres összetűzés a határon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28.

A Bosznia-Hercegovina anneksziója által teremtett külpolitikai helyzet mindjobban tisztázódik. Izvolszky orosz külügyminiszter kijelentette az orosz dumában, hogy az annekszió kérdése az európai konferencián fog elintéződni s eme nyilatkozat pándánjául közöljük alább Pallavicini örgróf figyelemre méltó szavait, amelyekből kitűnik, hogy Törökországgal a megegyezés kész és Szerbia számára is tiszta bort tartogat a monarchia. Szerbiát különben belügyei most jobban elfoglalják, semhogy háborúra gondolhatna. Azért az apró esetepetékek, sajnos, mégis emberáldozatba kerülnek.

Ma a következő tudósítást kaptuk a balkáni eseményekről.

Beszélgetés a magyar nagykövettel.

A Magyar Hírlap munkatársa felkereste Konstantinápolyban Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövetet és beszélgetést folytatott vele a balkán kérdéssel. A nagykövet rendkívül érdekes nyilatkozata így hangzik:

— A tárgyalások folynak. Sajnos, lassan, aminek okát az itteni befejezetlen, illetve ki nem alakult politikai és kormányzati helyzet magyarázza meg. A monarchia álláspontja kezdettől fogva az volt, hogy a formai változásért elegendő kárpótlást nyújtott Törökországnak a szandzsák kiűritése által. A nagyvezérrel és a külügyminiszterrel folytatott beszélgetéseim és megbeszéléseim során mindig azt iparkodtam tisztázni, előnyt képez-e Törökországnak a szandzsák kizárólagos birtoklása, vagy nem? Ha mi a kivonulással hasznára szolgáltunk, előnyére voltunk az

szony mögött, de nyomban eltűnt. Hadd higgye a szegény lány, hogy ő nem tudja, mi történik most.

— Hamar a vacsorát — rikolt még rá a mostoha — s ha még egyszer kárt csinálasz és nem lesz terítve, mire hozzánk, megfojtalak. érted?

Erna erre a fenyegetésre csak mosolyog magában. Kimegy a konyhába és hossza szépen föltalva a hideg fővágottakat. Apja már ott van az ebédlőben, de nem mert a lányra nézni. Ma meg rá emeli szemére szemét és halkán mondja:

— Jó estét, apuskám.

Az ember megrezsen, erősen fojtogatja torját a megindulás, de nem mert lányára nézni, mert a belső szoba ajtaját indulatosan föltépik s már rohan be az asszony omló pongyolában, magából kikelve.

— Hát ez meg micsoda? Ki vágta le a rouleau szinórját? A hálószoba egyik ablakáról le van vágva a rouleau szinór. Minek tette?

A kis lány arca fehér lesz, most tán először életében, leszáll szemét mostohája előtt, egy rebeg:

— Nem tudom.

— Julcsa! — ordít a nagysága. — Julcsa jön és a nagysága tőle is számen kéri a rouleau szinórt.

— Nem tudom, nagysága, én csak nem loptam el.

— Akker te volnál, te aljas, levágtad, csak hogy engem bosszants. Szupa gyűlöletből és ravaszságból. De jogod mindjárt valahán?

A kis lány hallgat.

— Hova tette, szólj!

— Nem vágtam le, — mondja a lány most már konokul.

— Hova tette — rikolt az asszony és ismét nekiesik a kis lánynak.

— De édes! — kiált most az apa. — Ne izgasd magad!

Még véded? Te? Ellenem?

— Nem, édes, csak az idegelfedtet főltem. Ne izgasd magad azért a szinórt, nem érdemes!

— Nem érdemes? Igen vakmerő bosszantás! Hiszen azt csak a bosszantásomra tehette és más nem tette, mint ő. Hát neked csekélység, hogy a háradnál valaki ilyen szemtelenül bosszantja a feleségedet? No jó, eltűröm azt is, hanem holnap reggelre meg legyen az a szinór, különben fölvetem a kérdést: vagy én hagyom el a házat, vagy ő!

Erna nagyon különösen mosolygott s nem törődve többet a mostoha kiáltásával, kifelé tartott. A konyhában szinte jókedve támadt és odasugta a sápitcső Julcsának:

— Holnapra meg lesz a szinór! Ma még ma éjjel megyek a padlásra.

— Kár volt felingsrelni a nagyságát — mendta Julcsa. — Lásza, most a nagyságának igaza van, minek vágta le az ablakból a szinórt?

Erna erre nem felelt, csak odasugította homlokát az ablak üvegére és nézett ki a nagy sötétségbe. Majd hirtelen megfordult és Julcsának mutatta:

— Lásza, itt van a padlás kulcsa is.

III.

A nagysága másnap reggel majd megpatlant dühében. Ismételt csengetésére Erna nem jött be. Nem hozta sem a cipőt, sem a kávé. Ellenben, miután a csengetés nem akart szünni, becsoszogott Julcsa és nagy megegyve mendta, hogy a kisasszony nincs itt.

— Nincs itt? Hát ez hogy lehet? És hogy a cipők sincsenek kifizetve. És már hallatlan. Hát tovább tűrni nem lehet.

És hogy a kisasszony éjszaka felment a padlásra, valami babonaszág miatt s nem jött még le. És már alávalóság. A padlásra? Hahaha! Korán kezd! Legénynél volt, most is ott van.

Est a nagyságos ur nem hallgathattasozó nélkül: — Kérlek, lyet még sem illik föltenni az én lányomról.

Több sem kellett neki. Megindult feje fölött a fűgöteg. Am a lagymatag emberen különös izgalmak vett erőt. Nem válaszolt ugyan a feleségének, de nagy lassan fölötözködött, aztán sietett a padlásra. Néhány perc múlva ordítása betöltötte az udvart. Az emberek összeszaladtak, föl a padlásra! A nagyságának is elakadt a szava és ijedten nézgetett: mi ez? Néhéz léptek közeledtek, a házmeister, meg az apa és még néhány ember valakit hoznak. Erna volt a szegény Erna. Fölakasztotta magát a padlásra. Nagy sikongva ráborul Julcsa, rokkogva sírogat, költögeti apja. Mereven, mint a sóbálvány áll a mostoha és csak bámul, bámul. Egyszerre odaugrik a tetem mellé s márt aki nagy kintől szabadul föl, kiáltja:

— A szinór! Nem megvondtam, hogy ő vágta le a szinórt?

ozmán császárságnak, akkor *semmitféle re-kompenzáció kötelezettsége nem terheli bennünket.* Viszont ha Törökország úgy véli, hogy a szandzsák átengedése, illetőleg kiűritése neki nem előny, akkor nekünk utalnunk kell arra, hogy *van jogos viszont-követelésünk* ama kiadások megtérítése tekintetében, melyeket csapatainknak a szandzsákban harminc éven át való ellátására, utak építésére és az okkupáció előtt a boszniai mohamedán menekültek támogatására fordítottunk. *Pénzügyi igénynyel szemben pénzügyi igény áll.* Ezt a tárgyalási alapot épen a törököknek nem helyes fentartaniok.

Ausztria-Magyarország maga a Törökországgal való szorosabb entente kedvéért *hajlandó jelentékeny előnyöket nyújtani.* Legutóbb tudattam *Kiamil* nagyvezérrel és *Tevfik* basával, hogy *Ausztria-Magyarország belenyugszik abba, hogy a török ad valorem bevételi vám 11 százalékról 25 százalékra emeltessék.* Ez több mint négy millió jövedelmi többletet jelent a török államkincstárnak, vagyis oly összeget, amely megfelel száz millió forint tökének. Ezen jövedelmi többlet a vámemelést révén sokkal nagyobb lesz, mert a többi állam sem zárkozhatik el előle. Ugy vettem észre, hogy ez a propozíció nincs ellenére *Tevfia* basának, aki kevésbé nyakas gondolkozású, mint a hajlott kora, de azért rendkívül értelmes *Kiamil* basa.

Ha azok a tényezők, amelyek most a birodalom sorsát intézik, minden idegen befolyástól mentesen, praktikusán bírálják el a helyzetet és az általunk felajánlottakat, úgy remélni lehet, hogy a végleges megegyezés s annak nyomában a szorosabb entente létrejön. Bizom az ifjú török parlament erejében, hogy tulesvén az érzelmi momentumokon, csak azt fogják nézni, mi előnyös helyzetükre nézve egy gazdasági, mint politikai szempontból?

Ami Szerbiát és azt a kívánságát illeti, hogy területi rekompenciákhoz jusson, annak lehetősége egy Magyarország és Ausztria, mint Törökország részéről teljesen ki van zárva.

Halál a szerb határon.

Szerajevóból táviratozzák: December huszonharmadikán *Zelenika* nyílt község mellett szerb határőrök rálöttek egy osztrák-magyar csendőrjáratra és egy csendőrőrmestert megsebesítettek. Az őrjárat visszalőtt és két szerb határőrt agyonlőtt. Kevéssel utóbb megjelent a lövöldözés helyén egy szerb községi bizottság, amely a két holttestet elszállította. Az őrmester állapotja nem veszedelmes. Osztrák és magyar részről nem történt kihívás.

Bécsi tudósítás szerint a hadügyminisztérium ezt a hírt megerősíti. A hivatalos jelentés csupán abban az egy részletben tér el a szerajevói távirattól, hogy a támadók nem szerb határőrök, hanem szerb parasztok voltak.

A török trónörökös.

Konstantinápolyból táviratozzák: A német Levante-társaság egy hajójának, amely tegnap érkezett a kikötőbe, nem engedték meg az áruk kirakását, mert a hajón osztrák áru is volt.

A rendőrség a város különböző pontjain *Rasad* herceg trónörökösre vonatkozó plakátokat távolított el. A *Jeni Gazette* a plakát egy részét lekötötte. Ebben figyelmeztetik a népet, hogy tartva nyitva a szemét, mert valószínűleg

esny áldozata lesz. Kérdi, vajjon ki nek volt haszna a trónörökös eltűnéséből és itt egy magasállású ismert személyiséget nevez meg. A *Jeni Gazette* kijelenti, hogy a plakát többi részét nem akarja közétenni, de hozzáfűzi, hogy a trónörökös ellen intézett merénylet az összes köröket foglalkoztatja és az a hír, amely szerint *Jussuf Izzedin Abdul Aziz* szultán fiának javára lemondana, mindenkit elszomorít. A lap szerint a herceg egész testőrszemélyzetét, amely még a despotizmus korszakából származik, elbocsátják. A herceg nincs ugyan már fogságban, de állandóan őrizet alatt áll.

Péter király adósságai.

Belgrádból táviratozzák: A királyi civilista nagy zavarokkal küzd. Ezek a zavarok nem egyeztetetők össze az utóbbi időben az civilista terhére felvett három nagy kölcsönnel és a király ismeretes takarékosága mellett el sem képzelhető, hogy ezt a pénzt mire fordították. 1903-ban egy berlini bank magának a királynak jótállására négy százalékra egy millió frankot adott kölcsön. 1905-ben egy bécsi pénzintézet hatszázezer frankot adott, 1906-ban pedig a király mástól millió frankos kölcsönt vett fel Párisban a Párisi-minisztérium közvetítésével. *Ebből a kölcsönből a civilista eddig még semmit sem törlesztett, sőt az esedékes kamatokat sem fizette meg.*

Ügyvéd — diploma nélkül.

Egy ügyvédjelölt szélhámoságai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28.

A nagystilű szélhámoságok száma egy újabb érdekes esettel szaporodott. Esztergom városában történt, hogy egy fiatal ügyvédjelölt azt hirtelente magáról, hogy letette az ügyvédi vizsgát és a kellő kvalifikáció nélkül ügyvédi irodát nyitott. Egy ideig fényesen élt a jól jövedelmező klienturából, mikor azonban kizűtötték róla, hogy nincs diplomája, az ügyfeleitől elsikkasztott pénzzel együtt eltűnt a városból és magával vitte feleségét is. Valószínűleg Amerikába menekültek.

A furcsa esetről, amely élénken foglalkoztatja Esztergom város lakosságát, ezeket jelentik:

Esztergomban ismert és közkedvelt ember volt *Kelemen* Bála dr. ügyvéd. Igen látogatott és kitűnően jövedelmező irodája volt, egyike a legjobb klienturájú irodáknak. *Kelemen* még ügyvédjelölt korában *Burján* János ügyvédnél dolgozott és az ügyvéd állásilag neki köszönhette, hogy irodája gyors fellendülésnek indult az ügyes és előzékeny ügyvédjelölt alatt, aki egészen egyedül vezette az irodát és dolgozott a legbonyolultabb peres ügyekben.

Időközben *Kelemen* tett egy két szigorlatot is, de csak államtudományi doktorátust szerzett. Az a nagy szeretet, amelyben a város polgársága részesítette, teljesen elszédítette a fiatal embert. Tanulmányait elhanyagolta, megúszta és elvette *Herz* Gizellát, a város volt polgármesterének leányát.

Néhány hónappal ezelőtt azzal távozott a városból, hogy Marosvásárhelyre megy, az ügyvédi vizsgát kiállani. Ugy két hét múlva vissza is tért és szűltében azt terjesztette magáról, hogy megkapta az ügyvédi diplomát. Meg is nyitotta irodáját, amely nagyszerűen ment és a jövőt illetőleg még többet ígért.

Több haragosa azonban frigykedve jó prak-sziséért, kezdte fesszegetni a dolgot, s ekkor kiderült, hogy *Kelemennek nincs diplomája.*

Mikor a turpisság napfényre került, *Kelemen* nejével együtt megszökött és az eddigi nyomok szerint Amerika felé vette útját. Ebből azonban több sikasztást és okirathamisítást követett el, számos ügyfele pénzét is magával vitte. A szélhámos ügyvéd dolga Esztergomban nagy feltűnést keltett.

A Weitzer-milliók.

Steinhardt Mór dr. Grácban. — Az utolsó aktus.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Weitzer János fejedelmi hagyatékának viszontagságos sorsa ismét egy fejezettel gazdagabb. Az a most lezáródott kapitulus azonban szerencsére már közelebb jut-tatja a várost az iparfejlesztés és iparok-tatás céljait szolgáló bőkezű ajándék bir-tokához is. Ez a legújabb esemény, melyet ennek a viszontagsággal tarkázott ha-gyatéki birtokba vételnek történetében fel kell jegyeznünk, nem valami örvendetes. Azt mutatja, hogy Arad városának nincs szerencséje, könnyen nem jut semmihez s amit megszerez, azt drága pénzen, sokkal drágábban mint másnak, kell megfizetnie.

Az már minden törvényes fórum által el-döntött tény volt ezelőtt háromnegyed esz-tendővel is, hogy a *Weitzer*-örökség beszava-tolásának utjából minden jogi nehézség el van gördítve. Az *Aradi Közlöny* adta tud-tára a közönségnek azt az örömet jelentő sürgönyt, melyet *Steinhardt* Mór dr., a ha-gyatéki ügyében Aradváros ügyésze, ka-pott *Hochenburger* lovag gráci ügyvéd-től s amelyben ez tudatja, hogy a bécsi leg-főbb törvényszék a perlekedő rokonokat keresetükkel elutasította s Aradváros ja-vára döntött. Ezzel azonban még nem volt elég töve az osztrák államkincstár követeléseinek. Ez ugyanis az örökség után körülbelül *hetvenöt ezer* korona illetéket követelt.

Varjassy Lajos polgármester a város nevében a kormányhoz, illetve *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter elé járult azzal a kérelemmel, hogy az osztrák pénzügy-miniszternél eszközölje ki azt, hogy az osztrák államkincstár tekintettel a hagyomány közhasznú és jótékony céljára, engedje el a tekintélyes összegre rugó ille-téket. A magyar pénzügyminiszter eleget tett Aradváros kérelmének, de sajnos ez nem járt eredménnyel.

Steinhardt Mór dr. gráci helyettese, *Hochenburg* lovag értesítette őt, hogy az osztrák kormány nem tett eleget Arad város kérelmének, azt elutasította a pén-zügyminiszter s az illetéket a kincstár hi-fogja róni s azt az örökös városnak meg kell fizetnie.

Ene értesítés vétele után *Steinhardt* dr. Grácba utazott s most az utolsó lépést teszi meg ahhoz, hogy a hagyatéki a város bir-tokába kerüljön. Az osztrák örökösödési törvény szerint ugyanis az örökség fel-osztására nézve a feleknek kell *felosztási tervet készíteniük.* *Steinhardt* dr. elké-szítette ezt a tervet s személyesen nyújtotta be a gráci törvényszéknél, mint hagyatéki bíróságnál, a mely a mai napon meg is tartotta a tárgyalást, elfogadta *Steinhardt* dr. propozícióját s így most

már csak ennek formai elintézése van hátra.

A hagyaték ezek után néhány héten belül Arad város közönségének rendelkezésére áll.

Perlekedő mágnások.

Vitás aradmegyei birtok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

A mágnáscsaládok pöréit a legnagyobb titokban kezeli a fővárosi rendőrség. Nem bízzák őket sem a bűnügyi osztály tisztviselőire, sem a detektívosztályra. Erre a célra külön embereik vannak. A detektív-stület legrégibb és legkipróbáltabb tagjai végzik a nyomozásokat, maga a főkapitány, vagy kivételesen a titkára: *Schobert* kapitány, a főkapitányság legismább és legudvariasabb tisztviselője, vezeti a vizsgálatot, ha pedig véletlenül a nyilvánosságra kerül valami ezekből a dolgokból, akkor rögtön készen áll a sajtóroda arra, hogy egy erélyeshangu cáfolattal végtesse a készülő szenzációnak. Többet. Azokban a társadalmi körökben, amelyekben ezek az események lejátszódnak, nem igen fordul meg idegen, azok az emberek pedig, akik az ügyben nyomoznak, kipróbált, hűséges szolgák, akiknek soha, még véletlenségből sem jár el a szájuk.

A Buttler gróf és a Döry baronesz házasságát *Mikszáth* Kálmán rendkívül érdekesen írja meg *Különös házasság* című művében. Ehhez hasonló ügy foglalkoztatja most, miut fővárosi tudósítónk jelenti, a rendőrséget, mely bennünket azért érdekel közelebbről, mert szereplői aradmegyeiek s a birtok Arad közelében van. A nevek ismeretlenek, azokat het lakattal, hét peccéttel őrzik. Az eset 1825-ben történt. Eddig egy élő tanuját sikerült megtalálniok, egy öreg, kilencvenkétéves mágnásasszonyt, aki akkor még bokorugrószoanyás, fiatal leány volt, — és most nyomoznak egy másik tanut, egy öreg dajkát, aki állítólag még szintén él Arad környékén.

Az egyik elszegényedett, grófi család, amelyik a múlt század elején még nagy szerepet játszott a magyar történelemben, tette a feljelentést. A család arról nevezetes, hogy egyik őse vesztette el a rigómezei ütszözetet és hogy azóta a család összes tagjai azon fáradoztak, hogy a kártyaasztalon, kockán, vagy lóversenyen nyerjék vissza azt, amit az ősiük elvesztett.

Ezenek a családnak egyik fiatal tagja, kutatgatás közben, a családi levéltár elszárgult papirjai között érdekes leletre bukkan. Egy ajándékozási szerződésre, amelyet az egyik őse, János, 1825-ben kötött testvérevel, Antallal, akinek utódai még ma is nagy vagyonnak a tulajdonosai. Ebben a szerződésben János Arad vidékén levő háromezer holdas birtokát azzal a kötelezettséggel ajándékozta oda a testvéreinek, hogy az, az ő halála után átveheti a birtokot, ám köteles az özvegyét életé végeig uri módon eltartani. János a szerződés megkötése után két hónappal megőrült és meghalt. Antal átvette a birtokot, eltartotta az asszonyt, akiknek még a férje életében gyermeke született, a gyermeknek azonban mitsem

adott az apja vagyonából, hanem beadta az udvarhoz nemes apródnak.

A szegény rokonság — János utódai, — akik nem is grófok, most ezen az alapon támadják a gazdag rokonokat. Antal utódait. Azt akarják ugyanis bizonyítani, hogy János már akkor sem volt épelméjű, mikor ezt a szerződést megcsinálták vele és hogy a bátyja, felhasználva a szerencsétlenségét, ilyen módon forgatta ki a vagyonából.

Egyszerű polgári per volt az ügy eredetileg és csak újabban lett belőle bűnügy. A polgári bíróság tette át az iratokat a további nyomozás megejtése végett a rendőrségre, ahol nagy buzgalommal és ambícióval, de annál is nagyobb titkolódzással nyomoznak benne.

Gyilkos földrengés.

Emberhalál. — Vagyonpusztulás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 28.

Olaszország lakosságát néhány éven belül most másodszor borítja gyászba a természet erőinek végzetes játéka. Calabriát, a földrengések klasszikus földjét, ismét jajveszékelés tölti meg. A táviró, amennyire a pusztulás ezt a hírterjesztő eszközt megkímélte, megrendítő szerencsétlenségről hoz borzalmas részleteket, melyeket az alábbiakban közlünk. Eddig is, bár a részletes tudósítások még hiányzanak, sok emberélet pusztulásáról, háztömlésről kell beszámolnunk.

Budapestről jelenté tudósítónk: Ma reggel a budapesti egyletem fődrengési observatóriumának műszerrel földrengést jelentek. Később érkezett külföldi táviratok megerősítették a műszerek jelzését, mert Calabriából azt jelentették, hogy reggel öt óra körül a környékbeli falvakban heves földrengés volt, mely Miletto és Jonadi helységeiben több emberaldosatot kívánt.

Cataniából táviratozzák: A földrengés három gyermeket a tenger hullámaiba sodort, mindharman befultak. Négy kisebb ház összeomlott. Több hajó hiányzik.

Malettából jelentik: Két templomban a földrengés nagy kárt tett. Ötvenöt ház bedőlt. Ezen reket pusztulásáról még megbízható adatok és ideig nincsenek.

San Giovanni de Cularnéból érkezett távirat szerint ott tíz ház omlott össze a földrengés következtében. Egy ember meghalt s egy súlyosan megsebesült.

Ripostoból táviratozzák: Több templom tornya ledőlt. A város háza bomlással fenyeget. Számos ház víz alatt van. Négy ember meghalt, többen pedig megsebesültek. Reggeli vidékéről is nagy katasztrófát jelentő hírek érkeznek, de bővebb részletek még hiányoznak.

Rómából táviratozzák: Giolitti miniszterelnök a hadügyminiszterrel és a tengerészeti ügy miniszterrel együtt elrendelte, hogy egy ezred katonaság és egy hadihajó készenlétben álljon az esetre, ha szükség lesz lemenni Calabriába. A táviró- és postaügyi miniszter elrendelte, hogy a *Sirio* nevű gőzös Nápolyból Messinába menjen és a távirati összeköttetés újból helyreállítsa.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZAMAI:

Szerkesztőség ————— 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály 151.

Családirtó csillagász.

Apjának és nővéreinek gyilkosa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 28.

Borzalmas gyilkosság történt karácsony másodnapján a németországi Mainz városában. Egy fiatal ember, aki az ünnepekre látogatott haza a szülői házhoz, valószínűleg vallási tébolyból meggyilkolta öreg édesapját és három nővérét.

A gyilkosságról mainzi táviraink alapján itt következik tudósításunk:

Szombaton Rack Miklós hatvanhat éves, köztisztviselőben álló borkereskedő és három leányát hálószobájukban meggyilkolva találták. A gyilkos a borkereskedő fia, a Göttingában csillagászatot tanuló huszonegy éves Rack József. A családirtó fiatalember karácsonyra hazautazott a szüleihez, s az első ünnepnapot jó kedvben töltötte el családjá körében.

Pénteken éjjel az ifjú Rack szobájában gondosan előkészítette a terve végbevételéhez szükséges eszközöket. Egy régi puskáról levette a csövet, éles kést erősített rá, azután még egy teltöltött revolvért vett magához. Így felkészülve belopódzott atyja hálószobájába s a késsel borzalmas vágást mért atyja fejére, úgy hogy az öreg ember feje a bal szemtől egészen a jobb fülig széthasadt.

Ezután a gyilkos bement a huszonekétéves *Mari* nővéreinek hálószobájába s több vágással megölte a szerencsétlen leányt is, akiknek arca a felismerhetetlenségig el van torzulva szörnyű örsze-visszavágások következtében. A meggyilkolt leány egy berlini orvosnak volt a menyasszonya.

A másik két leány, a huszontét éves *Stefánia* és tizenhét éves *Erzsébet* felébredt és viaskodni kezdtek fivérükkel. A gyilkos előbb *Stefániával* végzett, akinek holttestét másnap reggel a két ágy között találták meg, azután agyonszurta *Erzsébet* nővérét is.

Másnap reggel Rack Sándor, az idősebb fivér bement atyja hálószobájába s remélten látta, hogy az öreg ember gyilkosságnak ezett áldozatul, míg ő két fiatalabb, kilenc és tíz éves öccsével az éjjelt még álomban töltötte. Rendőrrét küldtek, aki csakhamar megtalálta azt a szobát, ahova a gyilkos fiatalember bezárkózott. Mikor a rendőroket közeledni látta, így szólt:

— Tudom, miért jött. Én vagyok a gyilkos, de azért öltem meg őket, hogy a gondjaiktól megszabaduljanak.

Ennél többet nem szólt. A rendőrök megötlözték és a börtönépületbe vitték. Mikor ama szobán vitték keresztül, ahol atyja feküdt, a holttestet megpillantva sírásra fakadt.

A gyilkos a fogházban egyre a levegőbe bámul, a hozzá intézett kérdéseket válasz nélkül hagyja. A törvénytörő orvosok azt hiszik, hogy a négyzseres gyilkosságot vallási öriöngésből követte el. Egyébent kicsiny testakatu, gyenge fiatalember, akiről senki sem hinné, hogy ilyen borzalmas tettet vigyen véghez. A gyilkos ifjú először a papi pályára készült. Kolostorban bevalkedett, de ennét elbocsátották s ettől fogva kémiát és asztronomiát tanult a göttingai egyetemen.

A meggyilkolt öreg Rack Miklós a legelső németországi borkereskedők egyike volt. A nyolcvanas években a mainzi kerületet képviselte a német birsdalmi gyűlésen, ahol a centumpárt legjobb szószólói közé tartozott. Az utóbbi időben az öreg urat fülhaj kizozta és e miatt összes tisztségeiről lemondott. Borászati dolgokban a legelső szakértő volt.

MEGLOPOTT

aradmegyei szolgabíró.

Százkoronás a cipőben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

Egyik előkező aradi újsátnak kellemetlen szennációja volt közvetlenül a karácsonyi ünnepeket megelőző újsátrés a kalmáva. Az újság tulajdonosa elő járult az alkalmazottak, hogy boldog ünnepeket kívánjanak neki és családjának, a főnök éppen azt adta tudtukra, hogy az ünnep első napján az újság zárva marad és így tehát azt kívánja, hogy mindenki mulasson alaposan és nagyon, mikor a legünnepélyesebb hangulatot az aradi rendőrségnek két detektívje savarta meg. Valenta József és Rónai István titkos rendőrök jelentek meg az újságban és díszkréta férronvák a főnököt.

— Uram, — mondták a detektívek, — Schauer Gábor nagyhalmágyi szolgabíró jelenléte tett a rendőrségen eddig még ismeretlen tettes ellen. A szolgabíró határozat koronával jött be ma délelőtt Aradra, betért az ön üzletébe, itt időzött egy rövid ideig. Bízosan tudja, hogy mikor a helyiségbe jött, hat darab százkoronás volt a tárcájában és mikor innen távozott, egy százkoronás bankjegyet hányzott abból. Azt később megfordult a titkos szolgabíró a vajjon alkalmazottjal közlül nem gyanúthat-e valakit a károsult alaposan a lopással.

A főnök, akinek újságot hírneve más-re vidéken tisztelt és becsült, érthető konsternációval értesült a kellemetlen ügyről. Elmondotta a detektíveknek, hogy Schauer szolgabíró volt az újságban és annak egyik raktárhelyiségében is megfordult. Ott levetette a felső és alsó kabátját, mert valami tolett darabot pórtát fel. Onnan kiment a főnökhöz és a tűkör előtt állott meg, de az egész procedura nem tartott egy két percnél tovább. Közben is az alkalmazottjai közlül senkinek sem merne meggyarúsítani, mert valamennyien megbízható és hűséges emberek a cégnek.

Időközben megjelent a megkárosított szolgabíró is és odalépett a detektívekkel halk hangon beszélgető újságtulajdonoshoz és azt a gyanúját fejezte ki előtte, hogy az az alkalmazott, aki neki a raktárhelyiségben segédkezett, mikor a tűkörrel visszatért, már nem volt ott és többé nem is látta az újságban sem, valószínűleg felhasználta a néhány percnél időt és az alsó kabátjában lévő pénztárcából kivette a százkoronást.

A fiatal embert, aki ott állott az alkalmazottak csoportjában, a detektívek félrehívták és felelősségre vonták. Énken tiltakozott a meggyanúsítás ellen és kérte a detektíveket, hogy kutassák át a zsebeit. Es meg is történt, de a titkos rendőrök asszal bővítették ki az ifjú indítványát, hogy nem álltak meg az üres zsebeknél, hanem alaposabb kutatást végeztek. Levették vele a cipőt is, amelyből a keresett százkoronás bankjegy a főnök legnagyobb ámulására kihullott. A segédet azonnal kiléptette a cég szolgálatából. A rendőrség visszahozta a szolgabírónak a pénzét, a magáról meg-

feledkezett fiatal ember ellen megindította a büntető eljárást. Le nem tartóztatták, mert Aradon állandó lakása van.

Titokzatos öngyilkosság az aradi csendőrlaktanyában.

A radnai járásörmester halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

Ma reggel 7 órakor az aradi csendőrlaktanya egyik szobájában öngyilkosságot követett el Mészáros Pál csendőrörmester, aki Máriaradnán csendőr-járásparancsnok volt. A 42 éves, derék, mindenki által korrektnek ismert vagyonos ember forgópisztolyával a fejébe lőtt és a golyó azonnal megölte. Mire a közelben levők segítségére siettek, az örmester már nem élt.

Eznek az öngyilkosságnak titokzatos körülményei vannak, amelyekről érdemes néhány komoly szót szólni.

Az aradi csendőrszárnyparancsnokság ugyanis a halál okát nem a valóságnak megfelelően közölte az örmester feleségével és azonkívül az öngyilkosságot illető kérdésekre megtagadta a fölvilágosítást.

A különös tragédiáról ezeket sikerült megtudnunk:

Mészáros Pált közel 3 éve bevezették át Borosjenőre a máriaradnai őrszolgabírói minőségben. Mészáros, akit a borosjenői járásban a legkorrektebb emberek egyikének ismerik, nem szívesen ment át Radnára, mert Borosjenőn szép szőke birtoka és háza volt, amelyeket részben a felesége révén, részben pedig önmaga révén szerzett.

Máriaradnán szintén hamarosan megkezdtek, mert szolgálói ügyekben és a magánérintkezésben mindig a legkifogástalanabb egyének mutatkozott.

Az aradi csendőrszárnyparancsnoksággal egyaránt rokonszenveztek vele egész az utóbbi időkig, amikor ugyanis érthetetlen okból tul idegesség vett erőt rajta. A magánérintkezésben már nem volt olyan sima, mint előt és hirtelen goromba lett egészen csekély ok miatt is.

Tegnap, vasárnap bejött Aradra, mert az itteni csendőrszárnyparancsnokságtól felszólították, hogy hétfőn reggel 9 órakor a parancsnoknál jelenjen meg kihallgatás végett. Eddig még nem szivárgott ki az ok, hogy miért hivatta a parancsnok Mészárosot. Az örmestertegnap délelőtt azt mondta a feleségének, hogy bejött Aradra, mert az összes járásparancsnokokat kihallgatásra rendelték be. Még tegnap este megérkezett Aradra és a laktanyába szállott meg, ahol korán tért nyugalomra. Ma reggel 7 órakor pedig az ágyban revolverével fölbölte magát és meghalt.

Látnivaló ebből, hogy az örmester nem kívánt a 9 órakor megtartandó kihallgatáson jelen lenni, talán ezt a kerüldendő, röptett golyót az agyába.

A csendőrszárnyparancsnokság ma délelőtt értesítette Mészáros feleségét, de olyan formában, hogy a férjét szívesszerűen érte és meghalt. A szegény asszony aztán Aradon tudta meg, hogy a kórházba szállított férje öngyilkosságot követett el. Az aradi parancsnokság különben a lakosoknak megtagadta a fölvilágosítást az öngyilkosság körülményeiről és az érdeklődőknek azt felelte, hogy Mészárosot szívesszerűen érte.

A kilencszeres rablógyilkos fia.

Egy öt éves gyermek vallomása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

A nagyközönséget heteken át izgalomban és rettegésben tartó kilencszeres rablógyilkosság ügye immár minden szenzációk útját járja. Az országos esemény zajos hullámjai elcsendesülnék és a nyomozás legszűkebb medrébe húzódnak vissza. Gecesei rémtetteivel már csak a tettes társait kutató aradi rendőrség és a környék falvaiban kutató csendőrség foglalkozik.

A tettestárs keresése eddig még nem járt ugyan eredménnyel, mert amint azt megírtuk, a battonyai emberpusztításból származó parasztbundán kívül, az összes bűnjelölteket a felelősre nem vonható Geceseinél találták meg és így egy meghatározott irányban kutatni nem lehet, vagy csak a legnagyobb szerencsés véletlen segítségével válik lehetővé.

A Reformátuskövesházán eltemetett rablógyilkos közvetlen környezetétől akart eddig a rendőrség valamiféle olyan tény, vagy legalább nyomot nyerni, amely a paratlan gonosztett megelőző idejére vetne világosságot. Abból a feltevésekből indult ki tudniillik ez irányban a nyomozás, hogy a bűntársaknak a végrehajtás előtt is okvetlenül kellett érintkezniük. Azért internáltatta Gecei főkapitány Geceseinét a kórházba és tartotta rendőri felügyelet alatt. De, mint azt az Aradi Közlöny tudósítójának a gyilkos feleségével folytatott beszélgetése nyomán megírta, az asszony tudni sem akart arról, hogy férje itt Aradon az ő lakásán készült elő a vérfa-gyasztó kirándulásaira. Ugyanezt monddta a rendőrség részéről történt kihallgatása alkalmával is. Azóta több ízben kihallgatták Geceseinét, de áthatatosan megmaradt első ízben tett vallomása mellett.

A mit a gonosztévő felesége emberi ösztönből érthetően megtagadott, azt a rablógyilkosnak 5 éves gyermeke mondotta el a maga ártatlan őszinteségével a rendőrség embereinek. A gyilkos gyermekeit az aradi árami gyermekmenhely vette gondozásába és Csanádapátján helyezte el családjuknál. A legidősebb gyermeket, Tamás Sándort — vadházasságban élt tudniillik a haramia Tamás Juliával — mielőtt kiadták volna nevelő szüleinek, kihallgatta a rendőrség a menhelyen. Elmondotta az okos és bátor beszédű fiúka, hogy látta, mikor apja itthon a lakásukban elkészítette a csendőrfelszerelést. A csendőrkalapra azt a zsinórt tette, melyet ő valamelyik játszópajtásától kapott és a melyet az apja elvette tőle. Látta ottthon a csendőr fegyvert és a szuronyt, valamint a zubbonyt is. Elmondotta azt is, hogy Gecei a gyermekeket kikergette rendszerint a szobából, mikor a rablógyilkosságra készült, de az ablakon át látta, mint foglalatalkodik apja azokkal a tárgyakkal, a melyek a bűnügyi muzeumnak hosszú időkre a legérdekesebb látnivalói lesznek. Az ördögi raffineriával megszerkesztett fojtogató fogót is többször észrevette apja kezében, aki próbálgatta, vajjon könnyen jár-e többször megolajozta, nehogy valami hiba essék a használatánál. A gyermek arra nem tudott határozott és használható adattal szolgálni, vajjon jár-

tak-e idegenek a házuknál. Emlékszik több alakra, de ezek az adatok oly általánosak, hogy a további nyomozásnál hasznukat nem láthatja a hatóság.

Néhány nap óta *Gecseiné* is a gyermekmenhely lakója. Csecsemőjét helyezte el oda a kórház igazgatósága az anya elbocsátása után s a menhelyek ügyrendje értelmében, ha az anya él és egészséges, maga köteles gyermekét addig táplálni, míg valamely nevelő szülőnél azt el nem helyezi a menhely vezetősége.

Függetlenségi hang a politika aktuális kérdéseiről.

Bizony Ákos beszámolója.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28

A Ház karácsonyi szünetét a képviselők egy része arra használja fel, hogy leutazik választó kerületébe s ott a polgárság előtt beszámolókat tart a közel múlt politikai eseményeiről. Így *Bizony Ákos*, Miskolc város első kerületének képviselője, a függetlenségi párt tekintélyes tagja is megjelent ma választói előtt és nagyon érdekesen nyilatkozott a politika aktuális kérdéseiről, az önálló bankról, a fuzióról és az általános választójog ügyéről. E nyilatkozat annál nagyobb sulyal bír, mert *Bizony* tudvalevőleg elnöke a pluralitások választójogi javaslat tárgyalására kiküldött harmincegyes bizottságnak.

A bankügyről szólva *Bizony* hangsúlyozta, hogy a függetlenségi pártnak programja ugyan az önálló magyar bank, azonban, — ugymond — nem tudja, vajon az önálló bank nem káros-e önálló vámterület nélkül? A függetlenségi párt régebbi álláspontja szembekerülhet a célszerűséggel, mert olyan drágán kellene az önálló bankot megvásárolni, amennyit az nem ér. Senki sem tudná most megmondani, hogy 1911-ben az önálló bankot gazdasági válság nélkül fel lehetne-e állítani?

A fuzióról kijelentette, hogy semmi esetre sem menne bele egy olyan fuzióba, amelyben a függetlenségi párt olvad bele egy másik pártba. Csak úgy fogadja el a fuziót, ha a hatvanhetes pártok olvadnak bele a függetlenségi pártba.

A választójogra vonatkozólag *Bizony* kijelentette, hogy a pluralitás ugyan nem egyezik a függetlenségi párt régi alapelveivel, de az helyes, hogy a párt nem fogadja el a szociálisták jelszavát teljes mértékben. Mindazonáltal ő és a függetlenségi párt a titkos szavazás behozatalát óhajtja, mert nézete szerint csakis ez biztosíthatja mindenkinek véleményszabadságát. Ha azonban őt meggyőzik arról, hogy az egyenlő titkos választás azt a veszélyt rejti magában, hogy Magyarország higgadtabb elemei kezéből kisiklik a hatalom és az ellenséges nemzetiségek kezébe megy át, akkor ő is meg fog hajolni a magasabb szempontok előtt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Ottáregyesület f. hó 30-án d. u. 5 órákor az Ipartestületben tartandó utolsó estélyes műsora: 1. Monari: Zongorahangverseny (A da). Előadja: Priegi Iónke, második zongorán kísér: Csáry Erzsike 2. Szemlér

Ferenc dr.: Az igazi magyar nő típusa. 3. Händel: Ária. Énekli: dr. Bedő Árpádné. Zongorán kísér: Weichhart Aurora. 4. Monay Ferenc dr.: A XX. század vallásossága. 5. Lakatos Ottó dr.: Záróbeszéd.

Schönberger báróné a kártyaasztalnál.

Az elutasított válópör.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

Erdekes válópört tárgyalt a budapesti királyi törvényszék egyik polgári tanácsa. A valófelek személye tette érdekessé ezt a pört, mert maga a tárgyalás semmiben sem különbözött az évenként százszámra letárgyalt sablonos, szürke válópöröktől. A három év előtt lefolyt nemzeti küzdelem egyik sokat szerepelt alakja, a szép *Wallenstein Róza* kérte elváltását hitese urától, *Schönberger Béla* bárótól.

A nagy Róza szereplése a közel múltban még élénk emlékezetben van. Kitűnő összekötésével révén egyengette a koalíciós vesérek útját bécsi udvari körökben és Polónyi Géza barátja vitte az üzenetet Bécsbe főhercegi pár fogócska, akik azt illetékes helyre juttatták. Gyöngy élete volt a nemzeti küzdelem idején a szegény szülő leányból lett báróné, a fővárosban előkelően berendezett nagy lakás, Kispesten pazar lakású kastély, ahol nap-nap után előkelő társaság szórakozott a gavallér bárónénál.

A nemzeti küzdelem diadallal végződött. A koalíció uralomra jutott és a nagy Róza, aki közel két évtizeden át mint védőangyal őrködött hasánk felett, várta jutalmazását. A kegyetlen sors azonban úgy rendelte, hogy az ünnepelt bárónénak rut hálátlansággal fizettek.

Boda Demz dr. főkapitány hosszú közleményben megismertette a sajtóval *Wallenstein Róza* eseményekben gazdag múltját, melyben zsarolás, életveszélyes fenyegetés, okirathamisítás, több hónapi börtönbüntetés, sőt női becsületbe vágó dolgok is szerepeltek és azután tés évre kitéltette a főváros területéről.

Wallenstein Róza nagyon kellemetlen volt a kiállítás, fájt neki a hálátlanság. Hamarosan vigasztalódott azonban és miután mindent pénzre tett, külföldre ment. Nizza, Montecarlo után Párisba boldogította a szép asszony, ott van jelenleg is, férje, a báró ellen pedig, aki most már teher volt, válópört indított azon a címen, hogy nem tudja eltartani. A napokban volt kitűnve a válópör tárgyalása és a báróné remélte, hogy karácsonyi ajándékkul megkapja a szabadulást. Nagy meglepetésre azonban a törvényszék elutasította a bárónét, még pedig oly indoklással, mely a bárónét egy új, eddig nem ismert oldaláról, mint szenvedélyes kártyást mutatja be.

Schönberger Béla báró ugyanis, aki nagyon jól eltévesztése mellett, a becsült panaszra azzal érvelt, hogy azért nem tudja az asszonyt eltartani, mert a pénst elkártyázta. Állítását feleségének egy sajtóközleményben írt levelével igazolta, mely eddig még nem látott napvilágot és amely eredetiben a pestvidéki kir. járásbírósnak irattírásban fekszik. A levél a kitűnő báróné helyeslési hibáival együtt így hangzik:

— Tisztelt Uram! Tudatom gyógyszerész úrral, hogy a husvétl ünnepek előtt lefolyt huszonegyes játékot komolyan nem tekinthetem. Bővebb indoklást a kérdés nem igényel, de a

helyzet tisztázása végett kell kijelentem, miszerint az teljesen képtelenség, hogy egy játékban öt érn keresztül egy játékos minden osztását megnyerje és ellentétének állandó facsna legyen. Kifogás alá esik, hogy Ön jegyes kártyát osztott azt partnere nem akarván elfogadni Ön dacára a kiosztást folytatta! — nyert! és a tétet saját javára írta. Kifogás alá esik, hogy Ön saját beismerése szerint csak egyik partnerének adott kártyát annak a tételét illetéktelen kártyával, tudniillik a második partnerével nyerte.

On a kifogások dacára jogtalan nyereségét saját javára írta, holott kártya szabályok szerint, helytelen osztása szerint elvesztete. Általában a kártyák jegyesek voltak, mert minden osztásnál újalt nyelven vedvesítete, nyelve pedig mind ön maga is mutatta, teljesen kékes volt. Ily viszonyok közt a kérdéses differenciát nem egyenlitem ki és a harmadik vendég partnert is levélleg szolgáltam fel, hogy az itt jelzett játék-ból eredő differenciát kiegyenlítőnek nem tartom.

Schönbergerné.

A végzetes levélhez a következő magyarázat szolgál:

Az 1906. év áprilisában vagyunk. A báróné kispesti kastélyában hármass kártyajáték folyik. A báróné, egy leányáról ismert patikus és Cs. ezredes. Késő éjjeli órákig folyt a játék, melyen végzetül is a báróné vezetett kerék 4500 koronát. A lezárolásnál a báróné nem tudott fizetni és halasztást kért, amit a gavallér patikus meg is adott. Mikor a pénz napok múlva sem érkezett meg, a gyógyszerész levélben figyelmeztette a bárónét kötelességére. A bárónénak ekkor merész ötlete támadt. Eszébe jutott, hogy a gyógyszerész titkarcusával jegyente az egyes téteket, amittől bepiszkolódt a keze és így bizonyára megjelöltte az egyes kártyalapokat, ezért volt oly szerencséje. A báróné ez alapon elhatározta, hogy nem fizet és megírta a fentl levelet. (A történeti hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a patikus polgári és rágalmaszást pert indított a báróné ellen. A polgári pert meg is nyerte, a bárónét pedig rágalmaszást 40 korona bírságra ítélték.)

Ezt a levelet csatolta *Schönberger báró* a válópör aktához ellenérvül és a bíróság indoklásában, mellyel a válópört elutasította, főképp erre a levélre hivatkozott.

A szomorú eredményt már megsürgönyözték Párisba a bárónénak és kétségtelenül elrontották karácsonyi ünnepét.

MULATSÁGOK.

Gazda-bál Aradon.

— *József főherceg fővédnök.* —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Régmúlt idők farsangi mulatságát elevenít fel február 6-án a Fehér Kereszt termelben az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület. Az idefarsangnak kétségkívül a gazdabál lesz a legnagyobb méretű táncmulatsága. Aradváros és Aradmegye gazdaközönsege nagy érdeklődéssel tekint a bál elé, ami érthető is, hiszen a gazdaközönség már hosszú évek óta nem gyűlt össze a parizetben. Az egyesület Aradváros és Aradmegye gazdaságadalmának bevonásával rendezel a bált, amelynek jövedelmét a gazdaságadalmi élet ápolására és az egyesületi székház javára fordítja.

A bál rendezésének technikai részét maga az egyesület vezeti. A mulatság főrendezője az egyesület *Urbán Péter*, *Purgly László* és *Persdy Márton* egyesületi tagokat nyerte meg. A táncigalom fővédnökéül az egyesület *József*

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcra tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcőr ápolására és a szépég emelésére.

A Földes-fele Margit-Creme

az egy-dalt szer, mely 5-6-szori használat után eltávolított kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-fele MARGIT-CREME páratlan és csodás arc-ápoló és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits- und Schönheitspflege“ nagy aranyéremet és diszoklevelet nyert.

A MARGIT-CREME, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifju üdőségében tartja meg.

Készíti:
Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ára 1 korona 241

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy saját termései

gyoroki hegyi boraimat mai naptól kezdve palackokban is árusítom.

1 liter 1908. évi bor 56 fillér.
1 liter ó vörösbor 120 korona
1 liter ó muskotálybor 120 korona

Tisztelettel 8840

Mihálik József

Csernovits Péter-utca 26. sz.

AKI

5556

dohányt akar külföld részére termelni, kap engedélyt és 300 korona előleget holdanként, jelentkezzen

Asbóth Gyulánál,

Arad, Árpád-tér 4. sz., I. em.

Permetező javítások elfogadottak M. kir. szabadalmazott

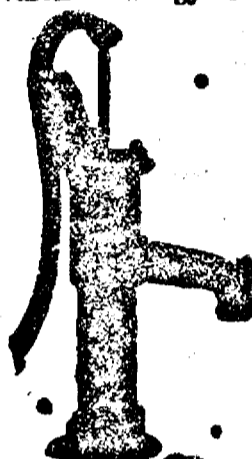
Dorszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak héjak és egyéb tisztánteszték azonnal továbbittatnak ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Köszögnek legolcsóbbak, mert homokos és sáros víz használata nélkül sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás). hozzá való országos egység csavarok és a legjobb minőségű beültetett gummi csövek és legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel vagy külföldi gyárban.

Hönig-Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351 Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Aki

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 30 fillérért egy üveg 271

Rumkivonatot.

Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom tea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen gyógyszerésznél.

Hatásában

Felülmulhatatlan

a kellemes ízű, friss Hajós fele

Csukamájolaj

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt; hatalmas tápanyagánál fogva az orvosok előszeretettel rendelik.

Ára egy üvegnek 2 korona.

Köhögés, Rekedtség

elnyálkásodás ellen elismert kitűnő hatású szer a

„Tussinál“ cukorka

Ára 60 fillér, és

„Tussinál“ tea

ára egy doboznak 60 fillér.

Dr. Graur Victor aradi fogorvos antisept. szájvizének és fogporának egyedüli raktára.

Egy üveg szájviz 2 korona.
Egy dohoz fogpor 1 korona.

Legjobb fekete, le nem mosható

HAJFESTŐ

a Hajós-féle

MELOGEN.

Ára 2 korona.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerésztárában

Arad, Andrásy-tér 22. meqyebázsal szemben, továbbá minden gyógyszerésztár, illatszertár és drogeriában.

Városi és megyei telefon 333.

Legérdekesebb gyermekjátékok nagy raktára.

Kohn József

Arad, Minorita-palota.

Nagy választék 1649

ujévi ajándékokban.

Szövet, barchet, flannell

és mindenféle téli áruk remek választékban

Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület.

Vidákra mintákat készséggel küldök.

Aki

önmagát és gyermekeit a

köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás erős dohányzás folytán beállott hurut és görcsös köhögéstől megszabadítani öhajtja, annak igen ajánlatos a

Kaiser-féle

Mell karamella

(a három fenyővel.)

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány van erről

Csomagja: 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér.

Kapható: Csűrői Földes Kelemen, Hajós Árpád, és Ruzanyay Mátyás gyógyszerésztárában Arad. Zombory János gyógyszerésztára a Szentháromságos Uj-özt.-Ann. Székely Sándor Iris gyógyszerésztára Lipca, Toffort Károly gyógyszerésztára Bék. Kraker lemer. gyógyszerész-tára Gyögyeves, Vajtek és Weiss drógymésze Arad, Ador gyógytárban, M.-Pécskán. 2392

Női kárp divat szalon!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozni, hogy válogatott itelen

modeljeim

az évi és téli szezonra megérkeztek.

Dusan felszerelt raktáram által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy egy a legcsé nyesebb, mint a lecserenyhebb igényeket kitádom elegáns. Számos látogatásért esd

Grünblatt Antónia

Arad, Szabadság-tér 11., I. em. (a Glück hússzarnokkal egy hátsz.)

Gyászkalapok a legrövidebb idő alatt elkészítenek

POROSZ KÖSZÉN és MAGYAR KÖSZÉN

KOKSZ (PIRSZÉN)

blombázott zsákokban,

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDÉ-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán.

Telefon 46. 3676

Telefon 46.

Egyetlen legyőzhetetlen

Valódi OROSZ ÉS CHINAI TEÁK.

Legfinomabb

1831

ANGOL RUMOK.

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

— Városi és megyei telefon szám 455. —

Felhívjuk a nagyközönség b. figyelmét

Dr. Hirsch Mór jótékonyági és

önsegélyző egyesületre,

mely rendes törzstagjainak s ezek neje és gyermekeinek megbetegedésük esetén ingyengyógykezelési, gyógyszerket és a beteg törzstagnak 10 korona segélyt ad.

A tag halála után az özvegynek vagy gyermekeinek az A) osztályban 2400, a B) osztályban 1200 és a C) osztályban 600 koronát kitevő segélyösszeget fizet ki.

Méltánylást érdemlő esetekben a vezetőség rendkívüli segélyben is részesíti tagjait.

Mindezen kívül minden törzstagnak sirkölköltségéhez is 40 K val hozzájárul.

Különös figyelmet érdemel ama körülmény, hogy az ország minden részében fióközleteink vannak, tehát a törzstag valamely helyről való elköltözés által jogait nem veszti el, hanem fiókirodáink székhelyén az egyesület által nyújtott összes kedvezményeket élvez.

3806

Tagok felvételnek:

az A) oszt. nemre való tekintet nélkül 40 éves koráig havi járuléka 6.— K.
 a B) : : : : : 50 : : : : : 4.10
 a C) : : : : : 60 : : : : : 3.10

Ez év végéig a beiratási díjak elengedése mellett vétetnek fel a tagok.

Beiratkozni lehet a fiókirodában (Arad, Erzsébet-körút 9. szám)

K á v é!

Ne rendeljen Fiuméből vagy Triestből kávé, amíg meg nem győződik alanti előnyös ajánlatomról. Feltétlen teljes garantiát vállalok kávéim rendkívüli erős, illatos, zamatos és kiadó, jó minőségeért.

Szám	1. Santos sárgás	1 kgr. K.	2.40
"	2. Domingó erős	" "	2.80
"	3. Guatemala zöld zamatos	" "	3.—
"	4. Portorico illatos, erős	" "	3.20
"	5. Newyork Cuba	" "	3.60
"	6. Valódi Ceylon (különlegesség)	" "	4.—
"	7. Szultán Mokka	" "	3.60
"	8. Modjokerto Jáva	" "	3.60
"	9. Menado Jáva (különlegesség)	" "	4.—
"	10. Nilgeri Gyöngy	" "	3.60

Hollandi cacao 1 kgr. K. 480 és 6.

A fenti kávék vegyesen is rendelhetők.

Vidékre bérmentve 5 kgros postaládákban franco csomagolással.

SZULTÁN keverek, vegyes friss pörkölt kávé, 1 kilogramm 3 korona 20 filler, vagyis 5 kilogramm 16 korona.

Kávésok- és vendéglősöknek bérmentve 1

DÜRR GUSZTÁV

kávébehozatali osztálya ARAD.

Pörkölt kávéimból próba mintát egy csésze kávéra kívánatra bárkinek ingyen adok.

Különlegesség Palermo pörkölt kávé naponta frissen hőlegetve, íze, aromája paratlan

Telefon 118 szám.

3814

Leltárunk folyamán

az összes karácsonyi ocasióból visszamaradt maradványok, egyes, a kirakatban megsérült áruk rendkívül olcsón kerülnek eladásra.

Leltári áron alól

nagymennyiségű egyes abroszok, szalvéták, törülközők és konyha ruhák.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér.

főherceget szeretné megnyerni a ebben az irányban már legközelebb megtesszi a kellő lépéseket.

A készülő édesek lázasan folynak és a meghívókat, amelyek magukbanvéve is érdekesek, már a közeli napokban szétküldi a rendezőség.

(=) Az aradi kereskedők köre Szilveszter-estéje. Pár nap múlva véget ér az 1908-as esztendő. Az évet búcsuztató események közé illeszkedik az az estély, amelyet az Aradi Kereskedők Köre rendez december 31-én, csütörtökön este a *Központi szálló* nagytermében. Az estély első része műsor lesz; ennek során közreműködik az *aradi filharmonikusok* legkiválóbb erőiből alakított tizenhét tagú zenekar, amely két számmal szerepel. Ezenkívül *Löwy Margit* szongorán játszik, *Kassab Géza*, a jeles tollú aradi író felolvasást tart a végül *Várnay Jenő*, az aradi színtársulat kiváló művésze fog komoly és vigasztalókkal közreműködni. Műsor után tánc lesz, a szünóra közben tombola, amelynek értékes és érdekes nyeremények adják meg a vonzó erejét. Az estélyen annak intím jellegére való tekintettel csak meghívottak vehetnek részt. Az estély pontban kilenc órakor kezdődik.

Gyermekszanatórium Kevermesen.

Beszélgetés a gyermekmenhelyek főfelügyelőjével.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 28

Az a hatalmas mozgalom, mely az elhagyatott gyermekek nevelésére és a züllesztés felé haladó ifjúság megmentésére néhány esztendő óta Magyarország minden vidékén megindult, Aradon és a környékén is egyre-másra hozza létre a humánus intézményeket. Ez intézmények egyike lesz az a kevermesi szanatórium, melynek ügyében ma Kevermesen járt *Ruffy Pál* dr. egyetemi tanár, a gyermekmenhelyek országos főfelügyelője. *Ruffy dr.*, aki a gyermekvédelem terén az ország elsőrendű szaktekintélye, vasárnap óta Aradon és környékén tartózkodik. Az *Aradi Közlöny* munkatársának alkalma nyílt *Ruffy dr.*-ral beszélgetést folytatni, aki utjának érdekes céljairól a következőket mondotta:

— Vasárnap reggel érkeztem Aradra, hogy az évenként szokásos ellenőrző vizsgálatot megtartsam. Megvizsgáltam az aradi gyermekmenhelyet, melynek mintaszerű vezetéséről csak a legnagyobb elismeréssel lehet beszélni. Ma reggel *Leitner Ernő* dr. kíséretében e mentem *Kevermesre*. A Kevermes melletti vízesi puztán épül majd *Magyarországnak első gyermekszanatóriuma*, mely az epilepsziás gyermekek gyógyítására lesz berendezve. A szanatórium, amely a volt Ypszilanti-féle birtok 105 holdján épül, tavasszal készülni el a németországi *bielefeldi* nagy szanatórium mintájára. Ennek előmunkálatait vizsgáltam meg s ezenkívül azt a kevermesi majorságot is megnéztem, melyen a földmívelésügyi miniszterium mentelep-osztályt akar létesíteni, de nincs kizárva, hogy azt az én iniciatívámra gyermekvédelmi célra a belügyminiszterium fogja megvásárolni és ott a gyermekek gazdasági nevelésére otthont épít. Holnap *Battányára* megyek egyrészt az ottani telep megtekintésére, másrészt

azért, mert ott a belügyminisztérium egy új családi telepet készülni létesíteni. Ezek a célok hoztak most Aradra és azt hiszem, a közel jövőben ezen a környéken olyan gyermekvédelmi intézményeket sikerül létesítenünk, melyek az emberi humanitás örök dicsőségei lesznek.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Vén leányok vigjáték. (B bérlet.)
Szerda: Tanítónő, életkép. (C bérlet.)
Csütörtök: Szökött katoná, népszínmű. Cabaret. (A bérlet.)
Péntek: Délután: Aranyember, színmű. Este: Fuzsitus kisasszony, operett. Bemutató előadás. (B bérlet.)
Szombat: Fuzsitus kisasszony, operett. C bérlet.)
Vasárnap: Délután: Piros bugyelláris, népszínmű. Este: Fuzsitus kisasszony, operett. A bérlet.)

* Fráter Lóránd hangversenye. Fesztes hangulatú, szinte klasszikus jellegűvé vált hangverseny-teremben, karácsonyünnep második napján lépett *Fráter Lóránd* másodikban az aradi közönség elé. Két esztendővel ezelőtt szintén a Fehér Keresztben, de annak kedélyesebb helyén és kevésbé ünnepélyes időben, fehér asztalok mellett vitta ki az aradi közönség elismerését. Akkor még élénk emlékezetében volt ennek a közönségnek a hegedű kedvéért eldobott uniformis, *Fráter Lóránd* kedves bohém híre és ami várakozás eke a híres fűződtől, azt mind gazdagon beváltotta a két év előtti dalest. Azóta — de erről nem *Fráter Lóránd* tehet — a közönség más igényeket fűzött a művészre lett amatőr nevéhez és ezek az igények arra bírták *Fráter*-t, hogy olyan hangversenyeket rendezteszen magának, amelynek fessségéből csak a klasszikus művészek tudatos és csiszolt előadása ragadhatja ki a közönséget. De árt az ilyen hangversenyezés magának a művészek is, mert eredetiségéből, természetesen, magyaros kifejezésből lenyes valamit a modorosság, ünnepélyesség kedvéért. Alighanem ebben áll az oka annak, hogy a szombati hangversenyen a közönségnek jó része nem azt kapta, amit várt. Különösen nem a hangverseny elején. A műdalok éneklője nem az az igazi *Fráter Lóránd* volt, akit a magyar dalok hangulatos, szívéből daloló énekesek is ismerünk. Csak mikor a hegedűjét kezébe vette és egy pár *Fráter*-nótát énekelt, akkor hangzott fel az a lelkes, elismerő taps, melyet *Fráter* magyar dalművésze megérdemel. A *Hangok a múltból*, az *Októberben* és a ráadásul adott *Szász szőlő gyertya* című nótáknál mutatkozott *Fráter* különböző annak a piratlan művészeknek, aki istenadta, ősi erejével, természetességével meghódította, magával ragadta a közönség szívét. — *Fráter Lóránd* több számánál kísérte és néhány zongoraszámmal a műsora még külön is gyarapított a *Tarnay* Alajos, akit finom művészetéről jól ismer már az aradi közönség. A műsor különben nem volt túlságosan gazdag és nem adott elég anyagot egy egész estély betöltésére hivatott hangversenynek. A hangversenynek és különösen a helyeknek ügyes rendezése a *Weiss* Leó cég érdeme. Ideje volna már, hogy ez az ügyesség a teremből való élet- vagy legalább is ruha-vesztélyzetető kijutásnál is rendet teremtsen.

* *Komlóssy Emma* — az aradi színház primadonnája. Mint azt megírtuk, *Kállay* Jolán, az aradi színház szubrett-primadonnája a jövő év első heteiben megváltik attól a helytől, ahol oly sok diadalban és ünnepeltetésben volt része.

Megváltik az aradi színházról. A mai vészonyok között ez igen jelentős színházi esemény. A szó művészi értékének megfelelő operette primadonnák, akik énektudást, színjátszó képességet, izlést és művészi temperamentumot, alkotó intuíciót egyesítenek személyükben, ritkák, mint a fehér holló. Szendrei szerencsésjére mutat az utód kérdésének megoldása. Sikerült a Népszínház volt országos hírvé tagját, az aradiaknak vendégjátékai alkalmával már megszeretett kiváló énekesnőjét, *Komlóssy Emmát* szerződtetni, aki február elsején lép a társulat kötelékébe. A művész már megkötötte szerződését Szendrey igazgatóval s így a közönség számára biztosítva van az érdekes és értékes művészesemények egész sora.

* Képvásárlás a tárlaton. A képző- és iparművészeti társulat kiállítását a karácsonyi ünnepek alatt igen nagy közönség látogatta. Ujabb művásár is történt a tárlaton: *Montag* Manó megvette *Bruck* Lajosnak „Tátravidéki pástorfiu” című képét és *Rubovics* Márk „A tollas” című vásznát, *Sedntay* Lajos megvette *Kédy* Kovács László „Őszi dal”-át, *Sedntay* Béla pedig megvásárolta *Urhegyi* Alajos „Vihar után” című képét és *Pataky* László „Ménés” című vásznát. Ezekon kívül több képre érkeztél ajánlat, egyik kiállító szobrásznál, *Albert* Andornál pedig *Tagányi* Sándor három bronz szobrot rendelt meg. Holnap maga a társulat vásárol tagjai közt való kisorsolásra néhány képet.

* *Poll* Hugó kollektív tárlatát a mai nap folyamán is ekkor műértő közönség látogatta. A művészeti tárlat, mely az idei összes kiállításoknak ugyancsak elcsúszta, eddig is már utóélettel érkeztél erkölcsi eikert szatott és ezzel sok őszinte dicsőretet szerzett a kiváló művészeknek. A tárlat egész napon át díjtalanul tekinthető meg *Weiss* Leó könyv, papír- és zeneműkereskedő cég szalonjában.

* A tükrök. A színházba járó nők régi vágya végre megvalósult: néhány nap óta két tükrök díszlik az aradi színház földszinti folyosóján. Az aradi nőknek ugyanis rendkívül sok bosszúságot okozott az a szigorú színházi parancs, hogy a nézőtér nem szabad kalapban ülni. A kalap levételét elrendelő utasítás ugyanis kétszeresen esett fájdalmasan: először, mert a szomszédnőjét senkise dühösíthette ezután azzal, hogy neki szebb kalapja van; másodszor, mert tükrök hiányában roppant nehezen ment előadások végeztével a fránya nagy kalapok feltűzése. Most már az utóbbi mizéria megszűnt, mert egy öleletes aradi vég két praktikus tükröt akasztott ki a földszinti folyosókra, hogy előadás után legyen mi előtt feltűzni a kalapokat és megigazítani a női frufrut.

* Szilveszter a színházban. Szilveszter estén a *Szökött katoná* című népszínművet játsszák a színházban. Az előadás keretében nagyobb szabású kabaré előadás lesz, amelyben *Szász* Géza, a kiváló kabaré művész is fellép. Az előadás kivételesen 7 órakor kezdődik.

* Ujtás az Uránlában. Pazar bőkezűséggel gondoskodik az Uránlasi színház igazgatósága a közönség szórakoztatásáról. Az eddig egy óra hosszúságú tartó műsora kibővíti és ezután másfélórásig tartó előadást nyújt a közönségnek ugyanabban az árban, mint eddig. A keddi másfélórásig tartó műsor tizenkét pompás számból áll, melyek között ismét szerepel *Wilbur* Wright repülőgépe, melyet sok odatróli hangzatos kivánságra tűzött ki ismét műsorra az Uránlasi direktiója. Roppanat érdekes kép a norvég katonaság téli gyakorlatáról készült mozgólénykép. Merán, Aico, Bozen mesés tájképe mellett felejthetetlen látványosság *Ancona* látkepe, melyen eibűvölő szép a rap feljötté és lementé. Olyan műsora van az Uránlasiak, melyről lehetetlen elszáradtatás nélkül megemlékezni. Már most említtük meg, hogy január 5-én fényes sport műsora mutatnak be az Uránlában.

A trónörökös Kisjenőn.

Udvari vadászatok Aradmegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

Ferenc Ferdinánd trónörökös ma délelőtt Kétegyháza felől külön vonaton Kisjenőre érkezett titkára kíséretében, hogy a tegnap megkezdődött aradmegyei udvari vadászatokon részt vegyen. A királyi herceg érkezéséről nem sokaknak volt tudomásuk, habár azt nem titkolták el, — ünnepélyes fogadás azonban, direkt az ő kívánságára nem volt.

A trónörökös délelőtt nem is ment be József kir. hercegnek kisjenői kastélyába, hanem a vasúti állomásnál az elébe hozott reggelit elfogyasztva egyenesen a *bánkúti* erdőséghöz hajtatott, ahol már várta őt a főúri vadásztársaság. Jelenleg Kisjenőn tartózkodnak József főhercegen és Augustus főhercegnőn kívül *Lipót* és *Konrád* bajor hercegek, *Zichy* Kazmér és *István* grófok, *Ráday* báró, *Vécsey* Mihály báró, *Dosei* grófnő, a főhercegnő udvarhölgye, *Berchtold* Kázmér gróf, *Libits* Adolf jószágkormányzó és *Nagel* főnádnagy. Ez a társaság tegnap Mezőhegyes környékén vadászott szép eredménnyel. Tegnap a következő volt a vadásztsákmány: 867 nyul, 33 fogoly, 10 fácán és 1 róka.

A társaság ma Bánkúton folytatta a vadászatot Ferenc Ferdinánddal együtt. Amint a főherceg a vonatból kiszállt, kijelentette, hogy pompásan érzi magát. Bécsben tartózkodó nejéhez intézett táviratában is megemlítette, hogy jól van, az idő a vadászatoknak nagyon kedvez, szép kilátásaik vannak a vadászatot illetően.

Ez a reménye be is teljesült, mert nagy zsákmánnyal tértek vissza ma este a kisjenői kastélyba.

A mai eredmény a következő: nyul: 662, fácán: 3263, fogoly: 660, róka: 6. Maga a trónörökös 870nél több fácánt és foglyot lőtt.

Ferenc Ferdinánd ma este ismét táviratozott nejének; azt sürgönyözte, hogy fényesen érzi magát Kisjenőn.

Holnap a társaság a somosi erdőbe vonul, ahol szintén nagy zsákmányra van kilátás, mert az ottani erdőség fácainkban szerfölött gazdag. A trónörökös holnap este különvonaton hazautazik.

AZ ARADI KÖZLÖNY NAGY KÉPES NAPTÁRA.

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára, mint minden esztendőben, úgy az 1909. évre is gazdag tartalommal és a pompás illusztrációk egész tömegével jelenik meg. A naptárt újév napján szétküldjük úgy vidéki, mint helybeli előfizetőknek.

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát megkapják összes előfizetők, azok is, akik január elsején lépnek előfizetők táborába. Hogy a több mint négyszáz oldalas naptár szétküldése körül fennakadás ne legyen, azért kérjük azokat az előfizetőket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeg beküldését el ne mulasszák.

Aradi Közlöny szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Az állami tisztviselők köszönete Barabásnak.

— A tisztviselők lakbérére. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

A lakbőrrendezés tényre váltá alkalmából az állami tisztviselők aradi köre úgy a maga, mint az aradi állami tisztviselők összességében e hó 26-án, Jánossy Győző társelnök és ifj. Schweigert Péter titkár vezetésével küldöttséggel tisztegett Barabás Biliánál, hogy köszönetet mondjon Barabásnak az ügyben való lekötelezően készséges közb-járásáért. Jánossy Győző, a kör társelnöke hála el: szavakkal tolmácsolta a tisztviselők köszönetét és kérte Barabást, hogy tartsa meg őket továbbra is jóindulatu pártfogásában, mert erre nagyon is rá vannak utalva. Biztosította egyben Barabást a tisztviselők őszinte ragaszkodásáról.

Barabás korcsolatlan közvetlenséggel köszönte meg a társelnök által tolmácsolat ragaszkodást a lekötelező szíveséggel tárgyalt az aktuális tisztviselői kérdéseket a küldöttség tagjaival. Es alkalommal, épen az aradi tisztviselőket közelebről érintő eseme is vetődött fel, melyet az aradi kör legközelebbi ülésén már tárgyalni is fog.

Itt említjük meg, hogy a felemelt lakberek utalványozása már folyamatban van, egyes tisztviselői csoportok már karácsonyra meg is kapták az 1908 IV. negyedére járó különbözetet.

A felemelt lakberek 25—30% javulást jelentenek a tisztviselőkre.

Az újabb és és folyton jelentkező háborúmelletti tendenciával szemben a tisztviselői telep létesítésének szükségességét mindjebb belátják a tisztviselők és az eseme kezd nagy tért hódítani annak kivitele a felemelt lakberek mellett most már könnyen is fog menni.

A küldöttségben részt vettek: Pókay Dezső, Bottka István, Pagonyi Nándor, Bajay Mihály és ifj. Schweigert Péter, a kör titkára. Számos hivatali tisztségviselő táviratban, vagy levél útján külön-külön is megköszönte Barabás fáradozását.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 29-én az időjárás: hideg, sok helyütt csapadék.

— Kossuth Ferenc állapota. Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapotában a javulás tartós s ha a javulás így halad, úgy remény van rá, hogy a miniszter újév napján rövid időre elhagyhatja ágyát.

— Az aradi utcai harc jubileuma. Az aradi polgárság szabadságszeretői évek örök időkre emlékeztető tanúbizonysága, az *Asztalos Sándor* utcai véres korssak dicső napjai hatvanadsszor térnek vissza Arad lakosságának emlékébe a jövő esztendő február 8-án. Ezt a nevezetes évfordulót fényes ünnepélyek keretében akarja megünnepelni a fényes napok tradícióját őrző *Asztalos Sándor* társaság. Ma *Magyar* Ferenc és *Sófai* György törvényhatósági bizottsági tagok a társulat megbízásából *Varjassy* Lajos polgármesternél tisztelegtek a város háza nagy termének átengedését kérték tőle. A nevezetes napra ugyanis egy gazdag tartalmu matiné keretében hívják össze ünnepelésre a polgárságot a város székházának dísztermébe. Az ünnepséget egy bizottság készíti elő.

— Vizvári Gyula temetése. Budapestről jelentik: Délután három órakor temették el *Vizvári* Gyulát, a nemzeti színház kiváló művésze a színház régi épületének udvaráról. A

gyászszertartást *Retty* Sándor evangélikus lelkész végezte. A Nemzeti Színház nevében *Tóth* Imre igazgató mondott búcsuztatót. A színház szimfonikus zenekara *Kovács* László karnagy vezetésével a Hunyady gyászindulót énekelte s az Operaház énekkara megható gyászdalokat adott elő. *Temérdek* kossori borította a ravatalt. *Gárdonyi* Géza, akiknek „A bor” című darabjában *Vizvári* oly jóllal magasztalysítójá volt *Durbints* sógorának, szintén küldött kossorit ezzel a fő irással:

— *Durbints* sógor, most az egyszer megszemorított kend.

A gyászszertartáson megjelent *Apponyi* Albert gróf külügyminiszter, *Molnár* Viktor államtitkár, *Bárcay* István polgármester, *Festetics* Andor gróf országos színházi felügyelő, a Nemzeti Színház művészei, az összes fővárosi színházak és a színházak küldöttségek. Küldöttséggel képviselték magukat továbbá a Fészek művészklub, a Páris, az ujjáiróegyesület és az O. hon.

— Az aradi I. sz. jótékony négyzet kabaréja. Az alábbi sorok közlésére kérek fel bennünket: Az aradi I. sz. jótékony négyzet január 6-iki estélyét rendező bizottság nevében e címmel felkérem az estélyen közreműködő urhölgyeket, sziveskedjenek velem közölni, hogy az estély tolettjeit a frakkot, vagy pedig a róssaszínű empire ruhát önhajlják-e? *Neumann* Füst Mária, elnök. Az I. sz. jótékony négyzet által 1909. évi január hó 5-én rendezendő estélyre szóló karzatjegyek *Klein* Mór és fia cég könyvkereskedésében válthatók.

— Hatvan éves kereskedőháza. Szegedről jelentik: Rika jubileumot ünnepelt meg *Stegeden*, karácsony másnapján a *Helsér S. fia* íróruhakereskedő cég. Ha van ére a fennállásának jubileumát ünnepelte meg a társadalom minden rétegének részvételével. Az üzletet *Helsér* Salamon alapította 1848. december 27-én és később fiaira ruhásta át. A jubileumon, melynek első része az üzlet helyiségében folyt le, megjelent *Kellemen* Béla főispán, *László* György polgármester, akik a Kass szálóban részt vettek. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter a cég három alkalmazottjának, akik több, mint negyven esztendője szolgálnak, díszoklevelet és pénzjutalmat adományozott. Az üzlet tulajdonosai 80000 koronát adtak különböző alapítványokra, melyből 4000 korona jutott a *hírlapírók nyugdíjintézetének*.

— Házasságok. *Springer* Andor főkönyvelő tegnap délután kötött házasságot *Glück* Irénke kasszonygyal, *Glück* József tekintélyes aradi iparos kedves leányával. Ekközvő n a „Fehér Kerész” szálloda külön termében iako ma volt.

Jáhl Nándor kincstári számvizsgáló ma, hétfőn esküdték örök házasságot *Gyürky* Imiskó nek, *Gyürky* Elek kincstári számvizsgáló és neje született *Székelyföldi* *Szilágyi* V. dorka kedves és nagyműveltségű leányával.

— Ferdulat a pécskai szerencsétlenség ügyében. A pécskai vasúti szerencsétlenség okozója, *Szabó Berze* Márton váltóór október ötödike óta az aradi ügyészség börtönében ül vizsgálati fogságban. Az ügy fő tárgyalása november huszonhetedikén volt, de ítéletre akkor nem kerülhetett sor, mert a vád több fontos tanuja nem jelent meg. A váltóór védője, *Nagy* Sándor dr. már a fő tárgyaláson kérte *Szabó Berze* Márton szabadlábra helyezését, de a törvényszék ennek nem adott helyt. A nagyváradai tábla a védő felhívására most elrendelte a váltóór szabadon bocsátását. Ez ma délután öt órakor meg is történt és *Szabó* este már hazautazhatott Pécskára a családjához.

Hölgyeknek legkedvesebb

ujévi ajándék egy gyönyörű kézapoló (manicure) készlet 3 koronától 70 koronáig minden árban és kivitelben.

Nagy választék

finom francia illatszer és fésű garnitúrákban

Vöröskereszt drogéria ³⁷²²

Arad, Weitzer János-utca 2.
Városi és megyei telefonszám 455.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Körösvölgyi halászfarsang. A földművelésügyi minisztériumban érdekes eszmé támadt. A Körös völgyében levő összes halászati jogtulajdonosokat egy nagy halászati társulattá akavják összetömöríteni oly célból, hogy a halászat sikeresebb tétele érdekében egyöntetű eljárást biztosítsanak mindazokban a vizekben, amelyek az érdekeltség területén végigfolyanak és a haltenyésztés okosabb védelme és fejlesztése mellett a halászati jognak is nagyobb értéket nyújtsanak. Erre vonatkozólag Aradmegye alispánja már ki is adott egy hirdetményt, mely az összes érdekelteket 1909. évi január hó 21. ére Borosjenőre hívja össze alakuló közgyűlésre, melyen az alispán helyett Schüll József főjegyző fog elnökölni.

Budapesti áru- és értéktörzs.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 28.

3000 mm. 10—15 fillérrel magasabb.

Az árak 50 fillérenként számolva:

	Déli szárm.	É. sz. szárm.
Buzs. áprillisa . . .	12.60—12.60	12.50—12.67
Tengeri májusa . . .	7.30—7.40	7.50—7.56
Buzs. áprillisa . . .	10.20—10.30	10.24—10.25
Buzs. áprillisa . . .	8.70—8.71	8.64—8.65
Buzs. 1908. októberre	11.00—11.00	11.00—11.04
Buzs. októberre . . .	9.38—9.34	9.27—9.28

Zárul 5 órákor:
Utólagos ártólalás.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1908. évi december hó 29-én:

B) bérlet. B) bérlet.

A vén leányok. (Quality Street.)

Vigjáték 4 felvonásban. Írta: I. M. Barrie. Angolból fordította: Mikály József.

S Z E M É L Y E K:

Valentine Richards	Keszler Ede.	Susann Phoebe	Novák Irén.
Spicer	Belinszky.	Willanghby	K. Kápolnai J.
Blades	Delly Lajos.	Henriette	Kőrössi Juci.
Egy őrmester	Ditrői Mór.	Charlotte	Kun Irén.
Isabella	Lošvey Leó.	Patty	Zalay Margit
	Peregi M.		Benkóné.

Készlet után 7 óra 30 perctől.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Sztimonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1908. december hó 29-én keddén:

1. Merén. Arad. Buzs. Természet után. — 2. Szamar poló. Kacagtató. — 3. Téli hadgyakorlat. Nérvégiában. Természet után. — 4. A csodaorvos. Kacagtató. — 5. A varrólánya regénye. Dráma. — 6. Tengeri háború a jövőben. Látványosság. — 7. A kíváncsi. Kacagtató. — 8. A vak. Drama. — 9. Bagdadi történet az Szerogyéj mezejéből. Színes. — 10. Anónim. Természet után. — 11. Hő próbababák. Humores. — 12. Wilbur Wright repülőgépe. Színeslátás.

Előadások: Délután 8, este fél 7, és fél 9 órákor.

Minden előadás előtt kávéházi jótételek. — Szabadság.

Aradban a városi és megyei telefon: 455.

IDEGENEK ARADON.

— December 28 —

Fehér Kereszt szálloda. Kovács Andor kereskedő és neje Budapest. — Garl Alfréd Bécs. — Jegnos Ferenc hivatalnok Tarnszeverin. — Klóki Oszkár főmérnök és neje Anina. — Pollacsek Miksa utazó Gurahenc. — Keszler Károly dr. ügyvédjelölt Kisjenő. — Bálint Flóra földbírtokos Nyitra.

Központi szálloda. Rosenthal Ignáts üzemvezető Kőrösbánya. — Hellos Jenő mérnök Szeged. — Szász Jenő dr. ügyvéd Alsópara. — Kálmán József igazgató. — Schöpfeld Mihály kereskedő Nagyvárad. — Weisz István utazó Nagyvárad. — Lakatos Imre utazó Budapest. — Kovács Mihály gőzmalom Békéscsaba. — Gál Arthur dr. ügyvédjelölt. — Ratty Pál állami tisztviselő Budapest.

Pannónia szálloda. Gömörzy Rezső honvéd százados Luges. — Felerecsy János építési rajzoló Nagynyed. — Benezur István hivatalnok Szepárdiget. — Jarkovics O. törvényszéki bíró Csikszerecs. — Varga Lajos hivatalnok Lippa.

NYILTÉR.

Limböck János és fia

első magy. kir. szék. örökös-nyelvi és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Heksz Aladár és neje szül. Spitzka Ilona száját, egy gyermekük Aladár, Ilona és Erzsike, valamint számos rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják forrón szeretett gyermekük, illetve jó testvér, unokaöccse és rokon

Bélának,

folyó évi december hó 27-én, esti 9 órákor, életének 9. évében, hosszas, súlyos szenvedés után bekövetkezett jobbára szenderültét.

A hiszenvedett kedves gyermek hült tetemét december 29-én, délután 2/3 órákor fognak ágostal átvállalás evangélikus szertartás szerint Hal tér 6. számú háznál a helybéli felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tétel.

A béke anyaga virraszon álmait felett!

Arad, 1908. december 28-án. 3856

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak fájdalomtelt szívvvel mondanak köszönetet mindazoknak, kik Istentben boldogult családtagunk

özv. Michelbauer Ferencné

elhunyta alkalmából részvételüknek adak kifejezést a temetőben megjelentek. Néhéz óráinkban vigasztalásunkra szolgált megemlékezésük.

Arad, 1908. december 27.

A Michelbauer család.

Minden külön értesítés helyett.

Hentes üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű vevőközönségem tudomására hozni, hogy Eötvös-utca II. szám alatt levő

hentes üzletemet

Sina-u. 4. sz. alá helyeztem át.

Tisztelettel

2003

Prokopetz József

Új évre!

A legdivatosabb nyomtatott, litografált és dombornyomásu

NÉVJEGYEK

azonnali készítése; olcsó árak!

A legszebb

Diszleveledpapírok,

eredeti és új

Társasjátékok

valamint

Ifjusági iratok,

és

401

Képeskönyvek,

Uj évi

levelező-lapok

és üdvözetek

óriási választékban és legelőnyösebben kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyv-, zenemű- és papírkereskedésben

Aradon, Andrassy-tér 20.

(Fischer Eöz-palota.)

22604—1908. urb. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Bleicziffer János új-szent-annai lakos Új-Szent-Anna község egész határára kiterjedő tagosítási eljárás elrendelését kérelmezvén, a nyomozati tárgyalás és a jogszítottak megszavaztatásának foga-

natosítására határnapul az 1909. évi január hó 11-ik és esetleg következő napjainak d. e. 8 órája tűzre tett ki Új-Szent-Anna község házához, a mikorra és hova az összes érdekeltek ezen az uton is megidéztetnek.

Arad, 1908. december hó 11-én.
Az aradi kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Jakó,

kir. tiszti bír.

3853

36212—1908.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a kormányhatóságilag jóváhagyott kéményseprési szabályrendelet 1909. január 1-én életbe lép s hogy ezen naptól kezdve csak a következő díjak szedhetők, illetve fizetendők:

a) földszintes házaknál:

1 pincelakásból vezető mászó vagy hengerkémény után 25 fill.
1 földszinti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 20 fill.

b) egyemeletes házaknál:

1 pincelakásból vezető mászó- vagy hengerkémény után 35 fill.
1 földszinti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 25 fill.
1 I. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 20 fill.

c) két emeletes házaknál:

1 pincelakásból vezető mászó- vagy hengerkémény után 50 fill.
1 földszinti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 35 fill.
1 I. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 25 fill.
1 II. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 20 fill.

d) három emeletes házaknál:

1 pincelakásból vezető mászó- vagy hengerkémény után 58 fill.
1 földszinti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 50 fill.
1 I. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 35 fill.
1 II. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 25 fill.
1 III. emeleti lakásból vezető mászó- vagy hengerkémény 20 fill.

e) takaréktűzhelyeknél:

egy takaréktűzhely után csövekkel együtt, ha az két vagy több sütővel van ellátva 30 fill.
ha egy sütővel van ellátva 20 fill.
sütő nélküli takaréktűzhelyek, miután azok a kemencét helyettesítik, takaréktűzhely minősége alá nem esnek, ezeknek tisztításáért csövel vagy anélkül 10 fill.

f) kályhákánál:

egy kályha tisztítása után csövel vagy anélkül 30 fill.
Kéményseprő és utántisztításért, ha a kéményseprő adja a szalmát és pedig: 1 mászó- vagy hengerkémény kiégetéséért, mely csakis hatósági engedély és ellenőrzése mellett és a háztulajdonos kívánataira eszközölhető 1 kor. 50 fill.
egy hengerkéménynél 75 fill.
Ha a kiégetéshez nem a kéményseprő adja a szalmát, akkor 10 fillérrel kevesebb.

Az új hengerkémény kiszorulásáért az a. b. c. d. pontokban megállapított tisztítási díjak fizetendők.

Arad, 1908. évi december 19.

A városi tanács.

MEVJEGYZET

rendelje meg

az Aradi nyomda

részvénytársaságnál.

APRO HIRDETÉSEK.

A K I N E K

Ismerettség kiján

szőlőre, konyvokra, szegedre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

kulcsára, gazdasszonyra, szobakönyvre, házi- vagy, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

A K I

körbenedni kíván

kirakot, konyvokra, konyvokra.

kocsit, lovat, hálfasztat, teket.

A K I

eladni kíván

szőlőre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

üzletet, mühelyt, lakást stb., vagy

A K I

szőlőre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

A K I

szőlőre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

ARADI KÖZLÖNY

szőlőre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

szőlőre, konyvokra, konyvokra, konyvokra.

Pöltenberg Ernő-utca 19. sz. ház,

mely még 12 évig adómentes, szabad kézből eladó. Ugyanott egy kitűnő hangu Grammophon 32 lemezzel is eladó.

Üzleti könyvek:

strazák másolókönyvek stb. Irodai kellékek, írószeres, levélpapírok és ügyvédi nyomtatványok legkedvezőbb beszerzési forrása. Kerpel Károly könyv- és papirkereskedése. Ugyanott tanuló fiú és leány alkalmazást nyer. 3161

Vidéki

fogyasztási szövetkezet fűszer-, vas- és rövidáru szakmában teljes szakképzettséggel bír, kaucióképes román nyelvet bíró keresztény üzletvezetőt keres. Ajánlatokat a lap kiadóhivatala „Szakképzett” jelige alatt továbbít. 3741

Ügyes keresztény segéd

ki a fűszer, vas és rövidáru szakmában jártas, vidéki fogyasztási szövetkezetbe azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatokat „Ügyes” jelige alatt továbbít a lap kiadóhivatala. 3785

Szt. Pál-utca 11. sz. alatt

egy csinosan bútorozott szoba előszobával január 1-től kiadó. 3838

Viszont eladóknak

karácsonyi és újévi képes levelezőlapok 100 drb. igen szép minta összeválogatva K. 240 fogusz I és Fia könyv- és papirkereskedésében, Weitzer János-utca. Arad és Temesmegyei telefon 517. 201

Ujévre!

Legjutányosabban kaphatók: Diszlevélpapír, képeslevelezőlapok festésére, imakönyvek, festőminták, ifjúsági iratok és diszmannák. Tolnai Világlapja képviselete. Polyóiratok. Divatlapok. Krausz Paulin, Színházépület. Telefon sz. 511. 995

Fólerakat Vojtek és Weisz cégnél Aradon. 5779

Erdei vágás kitaraktása miatt mélyen leszállított áron kapható:

olcsó száraz tűzifa

a esélai erdőben közel a vasúthoz, a majális hely mellett, a vágás kitaraktásának befejezéséig.

- 1 erdei öl hasábfa 20 korona.
1 " " dorongfa 16 korona.
1 rakás forgács 5 korona.
1 csomag rözse 10 fillér.

A forgács darabos, melynél fűrészelési és hasítási költségek megtakaríthatók.

Rendelést telefonon is elfogadok

Cukor László,

fakereskedő 3772 Arad, Telefon sz. 485

Nagy karácsonyi vásár.

Lantos József

női és férfi divatüzlete Aradon, Andrassy-tér 20. szám.

Weinberger cipőüzlet mellett.

Ajánlja

az újévi ünnepekre

a teljes raktáron levő összes ruhaszövet, selyem, bársony és mosó árukat,

december hó 31-ig

saját beszerzési áron adom el.

Egyes cikkek teljes kiárúsítása, maradékok fél áron. — Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 3800

ATLANTTIKA

Miért csak az Atlantikában vásárolt kávé, tea, rum és a velük járó teasütemény, cukorka, csokoládé (Gerbaud-féle is) valószínűleg élvezeti cikkek?

Mert Aradon kizárólag ott kapni fűszer, illatszert és egyébeknek bosszantó szagától mentesen ezen árucikkeket. — Vidékre bérmentesen küldjük áruinkat

5537

Mit jelent:

ATLANTIKA?

Kávé, tea, rum speciális üzlet!

Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Elíz-palota)

Saját villanyüzemű pörkölőnkben naponta friss kávé pörkölés.

ATLANTIKA